

Universitätsbibliothek Paderborn

**Theses Theologicae De Certitudine Morali Quam habere
debet Confessarius de dispositione Poenitentis, ut eum
sepositâ justâ necessitate licite absolvat**

Huygens, Gommarus

Lovanii, [1685?]

Conclusio Secunda. In quatuor aliis factis referendis non minus infidelis est
Fidelis Relator.

urn:nbn:de:bvb:12-bsb10951917-8

istud petere , quam ut mihi illum proponeret , cum tamen , ut eventus docuit , voluerit toti mundo persuadere casum istum , sive doctrinam esse à me traditam , idque probatum esse testimonio septem Theologorum , eosque paratos fuisse *juramento* testimonium suum confirmare , cum tamen ne vel unus eorum voluerit , aut potuerit istud testari , multò minus juramento confirmare.

Videat nunc Lector quā fide , quo artificio per Belgiam & Hispaniam spargatur ; quod DD. Lovanienses (nam quod de uno fingitur , etiam ad alios extenditur) doceant licitum esse Pœnitentis peccata , ex sola Confessione nota , sine illius consensu aliis revelare.

Q V A R T A A N I M A D V E R S I O .

UNICAM circumstantiam traditionis illius doctrinæ expressit *RELATOR FIDELIS* non enim diem , mensem vel annum expresserat , non etiam an in lectione aliquā domesticā , an in disputatione domesticā contigisset : non etiam quis illo tempore doctrinam istam sive in disputatione , sive in lectione sustinuerit : nam sub finem illius uti quidam replicant , ita & unus doctrinam explicatam veluti Thesim defendit. Sed solummodū dicit , quod *ANTONIUS DE BISSCHOP* replicasse dicatur. Hanc unicam circumstantiam *RELATOR FIDELIS* expressit , verum nec unam illam subsistere ex relatis n. 9. dicti testimonii liquet.

Q V I N T A A N I M A D V E R S I O .

EX iis , quæ habentur n. 10. 11. 12. videre est , quod *RELATOR FIDELIS* tria falsò asserat de N. STAES S. T. B. F.

Quæ habentur n. 13. 14. & 15. manifestè ostendunt , quod *FIDELIS RELATOR* toti mundo persuadendo , sibi dictorum Theologorum testimonio probatum esse , quod ego doctrinam , de qua quæstio , tradiderim , non minus mundum jam decipiat quam ante deceperit istos Theologos : quia sicut his falsò persuasit , quod tantum vellat , ut unus illorum dictaret casum mihi proponendum , ita nunc falsò conatur persuadere toti mundo , quod casus ab uno istorum Theologorum dictatus , ut mihi proponeretur reverà sit testimonium dictorum Theologorum.

C O N C L U S I O S E C U N D A .

In quatuor aliis factis referendis non minus infidelis est *FIDELIS RELATOR*.

§. 1.

Ostenditur id circà illud quod obicit ex quibusdam dictatis.

RELATOREM facta in quibus nos culpat *FIDELIS RELATOR* possemus velut omnino parerga , & ad rem non pertinentia silentio præterire : sed juvat ipsius in istis etiam referendis infidelitatem paucis ostendere. Ex Dictatis N. N. vel *HUYGENS* , ut ait , ponit hunc casum : ponatur ex. gr. quod *Confessorius* , *Pœnitentem* , quem ex sola Confessione novit sceleratum , posset ad *Episcopatum* , vel *Pastoratum* assumere & efficaciter : tum enim videtur posse & debere illum præterire , posito semper quod id fieri possit sine fractione sigilli. De doctrina hujus casus non est hic agendi locus quemadmodum nec inquirendi : An eam doctrinam tenuerit S. Thomas , S. Bonaventura , Scotus , Antoninus , &c. de quibus videre licet illos ipsos Authores. Item Morinum l. 2. c. 16. §. 6. & Sanchez l. 3. de Cons. Cland. disp. 16. n. 2. sufficit namq; quod dictata è quibus doctrina ista citatur non sint mea: quod *FIDELEM RELATOREM* latè non potest , quia jam tories voce & scripto dixi non esse mea dictata dixit etiam ipsem *FIDELIS RELATOR* coram septem illis Theologis de quibus anteriori Conclusione actum est , qui proculdubio idem tum dixerunt , cum inter Theologos istius temporis res illa esset notissima. Quā ergo iterum fide-

FIDELIS

FIDELIS ille RELATOR per suum disjunctum exprimit se dubitare , an dictata illa sint mea ? Cum à tam longo tempore certissimò ipsi constiterit non esse mea.

§. 2.

Offenditur idem circa pecunias ad censem annum applicatas.

Obicit insuper pag. 22. & 23. quod nummi quidam consignati in Secretaria Universitatis clam à me sint recepti & applicati in Geldria invitio Magistris facelli in Vlamingh-straet . ideo ut velim nolim maneam juxta ipsum isti facello cautionarius , quam rectè hæc omnia paucis accipe : res ita se habet : Administrator fundationis de qua sermo , vi testamenti est amplissimus D. Geiselen Geldriæ Consiliarius. Hic filium suum misit Lovanium ut reciperet dictas pecunias , quas apud Secretarium Universitatis jussaram consignari ne Collegium Pontificium denuò intraret in obligationem solvendi canonem pro anno , qui jamjam inchoandus erat. Porro dictus filius D. Geiselen domi Secretarii pecunias recepit , eas numerante Collegii Pontificii Procuratore ; receptas Ruremundam aportavit , atque illic ad censem applicavit. Ex quibus evidens est , quod , si filius D. Geiselen aliquando voluntatem habuerit pecunias illas ad censem applicandi tum penes **FIDELIS RELATOREM** , tum penes Magistros facelli in Vlaminck-straet , voluntatem istam postmodum mutaverit. Si quispiam mutationis illius rationes ex ipso velit inquirere , arbitror quod aperte illas proferet , allegabitque justissimas ; meritò tamen additur , quod licet ratio deficeret , sufficeret pro ratione sola sua voluntas , utpote qui nullam habuerit obligationem pecunias istas hic Lovaniæ applicandi. Judicet ex his æquus Lector , an in toto hoc negotio aliquid à me commissum sit , in quo à **FIDELI RELATORE** meritò culpari possim , & an prudenter contrà me librata sint illa ipsius verba : *quo spiritu talem imprudentiam sub correctione , ipse fecerit , judex sit alius.*

§. 3.

Idem ostenditur circa illud quod obiicit de Parochiâ à Theologis non frequentata.

En aliud specimen **FIDELITATIS** nostri RELATORIS. Objicit pag. 41 item pag. 45. & sequentibus ; quod Theologos mihi commissos non cogam ad frequentationem Parochiæ. Ut videatur quam justè notandum quod **FIDELIS RELATOR** magnâ animositate aliquando prætenderit , *Quod Praeses Collegii Pontificis deberet jubere cantari Vespertas in suo Collegio hora primâ , ut Theologi hora secundâ possent frequentare suum Cathechismum* ; quod ut persuaderet efficacius , addidit se jure Divino esse Pastorem S. Michaëlis. Quod Conclaves attinet , binæ fuerunt super eis contentiones , prima : occasione cuius jussit Illustrissimus Dominus Archiepiscopus , ut Concilio fieret hora oportunâ qualis nulla est nisi à 7. usque ad 8.

Deinde jussit ut continuareretur , quæ ab annis aliquot usitata erat , brevis post Laudes vespertinas Exhortatio ; idque ut commodiùs alterutri istarum Concionum interesse possent Theologi. Sed quis nunc relinquitur quarelæ locus , cum nec hodiernâ die concio fiat hora septimâ , nec brevis post laudes habeatur exhortatio.

Secunda contentio fuit quod . Pastor S. Michaëlis idem ille nimurum , qui nunc **FIDELIS RELATOR** , prætenderet Theologos Pontificii æquè debere frequentare Parochiam ac Cives. Cui responsum est quod Theologi Pontificii non essent quidem tota liter eximendi ab obligatione frequentandi Parochiam , quodque conveniret indubitate , ut illi suo exemplo civibus præirent ; quod etiam ab illis factum esse plures testari possunt : verum negatum est , quod æquè ac Cives Parochiam frequentare tenerentur ; tum quod diebus feriatis frequentent tot lectiones publicas Theologie , & tot domesticas ; tum etiam quod singulis Dominicis & Festis in suo Collegio audiant duo Sacra:unum priyatrum , al-

terum Solemne. Vesperas insuper & Completorium, unam Concionem manè & alteram post meridiem, quibus omnibus addebat: cur à paritate rationis Pastor S. Michaëlis non prætendit quod Philosophi ac Humanistæ æquè ac Cives debeat frequentare Parochiam. Certè ad horum excusationem non poterunt adferri rationes, quin illis prægnantiores adferri possint ad justificationem Theologorum, quas verisimiliter præ oculis habuerant Majores nostri ex Concilio Trid. reduces, & de illius mente optimè instructi, & tamen circa antiquam illam & laudabilem consuetudinem, ut Officia Divina in Collegiis peragerent nihil immutaverunt. Quod verò adjicit *FIDELIS RELATOR* dictos Theologos cogi ad matutinam & vespertinam Meditationem, usque adeò intento ejus non suffragatur, ut potius è contrario hinc pateat hujus Collegii Theologis non minus abundè suppetere exercitia quibus accendatur voluntas, quam alia quibus instruatur intellectus.

§. 4.

Ejus infidelitas etiam ostenditur circa illud quod refert de MAROLLIIS.

Restat ut expediamus illud negotium quod circa *Marollas* nobis facessit *FIDELIS RELATOR*. *Marolla* vulgo vocantur filiae quædam plerumque adeò pauperes, ut proprè non facile admittenda forent ad emittendum solemne votum paupertatis; quas nihilominus amor Crucis, desideriumque primitivos Christianos imitandi in unum congregavit. De his loquitur *FIDELIS RELATOR* dum conqueritur pag. 47. quod earum Confessionem annuam excipiam, absque eo quod vel ab ipso vel à moderno Pastore autoritatem ad hoc acceperim. Ad hæc respondeo mihi opus non esse Domini Pastoris autoritatem, ut prædictarum Filiarum annuas etiam Confessiones excipiam: Si quidem autoritatem illam accepi ab Amplissimo Domino Coriache Illustrissimi Domini Archiepiscopi Mechliniensis nuper Vicario Generali, & quidem ad aliorum exclusionem: Quod cum *FIDELI RELATOREM* minime lateat, mirum sanè est & *FIDELI RELATORE* prorsùs indignum, quod tam frivola objectione nos impetat. Ex his colligat unusquisque quam falsò & *infideliter* in omnibus factis nobis imponat *FIDELIS RELATOR*, qui licet vera narraret (quod tamen longissimè abest) potius super illis aut saltem plerisque illorum nos coram competenti Judice convenire debisset, quam impertinentes ejusmodi nugas in vulgus spargere.

E P I L O G U S

Exprimitur harum Thesum & Appendix occasio. & compendiosè referuntur que in illis dicta sunt.

Edideram anno 1674. librum, cui titulus *Methodus remittendi & retinendi peccata*, in quo alicubi significavi: in *Confessario*, ut sepositâ omni necessitate, Pœnitentem licet absolvat, requiri certitudinem Moralem de bona dispositione Pœnitentis. Hanc doctrinam à tribus hinc annis (id est postquam jam octo annis esset evulgata) multis invecti- vis publicè hæc Lovani traducere coepit Vir quidam primâ vice, qua incepit proficer Eloquentiam, an cum aliqua Eloquentia, nil mea refert; ut etiam non, quid Virum istum tunc demum ad hæc impulerit, quandoquidem toties ante ut hæc diceret occasionem habuerit. Fuit enim Pastor, istius quidem genii, ut in Concionibus non facile omitteret quidquam eorum, qua Clero & populo significata volebat. Benè hæc rursus omnia, an malè, jam non examino.

Idem ille anno 1682, mirabili astutia circumvenit quosdam Collegii Pontificii Theologos, septem numero, quos interventu cuiusdam sui alumni in tempus postmeridianum invitatos, invitatore non comparente, ipsem recipit, &c. ut in talibus sit, tractavit. Deinde quæstionem movit de sigillo Confessionis, atque insigni artificio Theologis istis persuasit ut doctrina, de qua quæstio instituta scriberetur, quo posset eam mihi proponere, ut ex me sciret, quid ego illa sentire, omnibus sanctissimè promittens sese scripto illo nunquam usursum veluti testi- monio